

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.002/2022/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bagossy Attila ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a Kerchnerné dr. Felső Zsuzsanna ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 25.P.20.712/2021/19. számú ítélete ellen a felperes által 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 200 000 (kétszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket az állam visel.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A felperes – szabadságvesztés büntetés céljából – 20... j..... 2.-től 20... o..... 2.-ig, majd 20... n..... 2.-től 20... a..... 2.-ig az alperesnél tartózkodott, amelynek során 201.. o..... 1.-től 20... o..... 1.-ig, 20... m..... 2.-án, valamint 20... j..... 1.-től 20... a..... 2.-ig 2,62 m², 20... m..... 3.-tól 20... j..... 1.-ig pedig 1,75 m² mozgástérrel rendelkezett, a fennmaradó időszakokban viszont az alperes 3 m²-t meghaladó mozgástérrel biztosított neki.

[2] A felperes 20... n..... 6.-án fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel szemben 2 500 000 Ft sérelemdíj megfizetése iránt. A fizetési meghagyást dr. T. J. közjegyző a kérelemnek megfelelően kibocsátotta, és elrendelte, hogy azt az alperes részére postai úton kézbesítsék. A posta a fizetési meghagyást a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) alapján nem az alperes székhelyére, hanem a K.-i É. R. (a továbbiakban: KÉR) postacímére kézbesítette, amelyet a KÉR alkalmazottja 20... n..... 1.-én át is vett. Miután azonban – tévesen – a fizetési meghagyást az alperesnél fogvatartott felperesnek szóló küldeménynek tekintette, azt nem alakította át elektronikus irattá, hanem – futár útján – eredetben továbbította az alperes részére, amely azt 20... n..... 1.-én átvette, majd 20... n..... 1.-én a közjegyzőhöz visszaküldte azzal a megjegyzéssel, hogy: „Szabadult: 20...08.2.. – FE0800.” A közjegyző felhívta az alperest, hogy nyilatkozzon: e beadványt minek tekinti,

amelyre az alperes 20... d..... 9-én úgy nyilatkozott, hogy a beadványt ellentmondásnak tekinti, jelezte ugyanakkor, hogy a fizetési meghagyással nem rendelkezik. A közjegyző előbb megállapította, hogy az eljárás perré alakult, majd – az elsőfokú bíróság felhívására – újra megvizsgálta, hogy az ellentmondás határidőben érkezett-e, és ennek eredményeként azt visszautasította. Az alperes fellebbezése folytán eljár Debreceni Törvényszék azonban a 3.Pkf.20.431/2021/2. számú végzésével közjegyző végzését megváltoztatta, és mellőzte az ellentmondás visszautasítását. A határozatát azzal indokolta, hogy a fizetési meghagyást a Kr. 38/F. §-ának (1) bekezdése alapján a KÉR útján elektronikus úton kellett volna kézbesíteni az alperes részére, amely elmaradt, így az alperes 20... d..... 9-én benyújtott ellentmondása nem késett el.

[3] A felperes elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes csupán 20... d..... 9-én terjesztett elő ellentmondást, amely elkésett, így a fizetési meghagyás jogerőssé vált, erre tekintettel az eljárást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 259. §-ának (3) bekezdése és a 176. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján meg kell szüntetni. Másodlagosan a módosított keresetével arra kérte a bíróságot, hogy kötelezze az alperest 2 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperes nem biztosított számára megfelelő mozgásteret, és a 101. számú zárkában nem volt önálló szellőzésű WC.

[4] Az alperes módosított ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, úgy érvelt, hogy sérelemdíj megfizetésére személyiségi jogsértés és felrőhatóság hiányában nem kötelezhető.

[5] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 214 000 Ft-ot, az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 114 275 Ft elsőfokú perköltséget, és megállapította, hogy 150 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket az állam visel.

[6] A határozatát azzal indokolta, hogy Debreceni Törvényszék 3.Pkf.20.431/2021/2. számú végzése alapján az alperes ellentmondása nem késett el, ezért a felperes alap nélkül kérte az eljárás megszüntetését. Helyesen hivatkozott azonban az Alaptörvény 3. cikkének (1) bekezdésére, a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbírság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII.19.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) perrel érintett időszakban hatályos 121. §-ára, az Alkotmánybíróság 32/2014. (XI.03.) AB határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) ítélkezési gyakorlatára, amely szerint az alperes a fogvatartás során köteles lett volna legalább 3 m² mozgásteret biztosítani neki. Ennek azonban – a csatolt zárkakimutatás szerint – 20... o..... 1.-től 20... o..... 1.-ig, valamint 20... m..... 2.-től 20... a..... 2.-ig nem tett eleget. Mindez sértette a felperesnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ának (2) bekezdésében biztosított emberi méltósághoz fűződő jogát, és alapossá tette a felperes sérelemdíj iránti igényét. Azt ugyanakkor, hogy a 101. számú zárkában lévő WC-nek nem volt önálló szellőzése, a felperes az alperes tagadásával szemben nem igazolta, így erre hivatkozással nem követelhetett sérelemdíjat. A befogadási kötelezettsége nem mentesítette az alperest a sérelemdíj fizetési kötelezettsége alól, továbbá nem foghatott helyt az az érvelése sem, hogy a felperes a panasz benyújtásának elmulasztásával közrehatott az őt ért nem vagyoni sérelem bekövetkezésében és súlyosbodásában. Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj

mértékének megállapítása során figyelembe vette, hogy az alperes viszonylag hosszú időn keresztül: 115 napon át nem biztosított a felperes számára megfelelő mozgásteret, amelyből 42 napig csupán 1,75 m² mozgástérrel rendelkezett. Ezért – a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlat alapulvételével – az alperest 214 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte, az ezt meghaladó keresetet pedig elutasította.

[7] A felperes a fellebbezésének tartalma szerint elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az eljárás megszüntetését kérte. Arra hivatkozott, hogy a fizetési meghagyás az alperes részére 20... n..... 1.-án szabályszerűen kézbesítésre került, az ettől számított 15 napon belül pedig nem nyújtott be ellentmondást, így az jogerőssé vált. A közjegyző tévesen hívta fel az alperest annak közlésére, hogy a neki visszaküldött fizetési meghagyást minek kéri tekinteni, ez a beadvány ugyanis nem minősíthető ellentmondásnak. Az alperes 20... d..... 9-én benyújtott ellentmondása elkésett, továbbá nem tartalmazott igazolási kérelmet, így nem akadályozta meg a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését. A Debreceni Törvényszék 3.Pkf.20.431/2021/2. számú végzése téves, mert az alperes ügyintézője a KÉR rendszeren keresztül szabályszerűen átvette a fizetési meghagyást, azzal szemben pedig – törvényes határidőn belül – nem élt ellentmondással. A végzés nem indokolja meg, hogy mindez miért nem esik az alperes terhére, mint ahogy nem ad magyarázatot arra sem, hogy más kötelezettek esetén a bíróságok miért nem ilyen elnézőek. A BDT2013.2903. szám alatt közzétett eseti döntés a Pp. alkalmazása során is irányadó, mert az erre vonatkozó eljárásjogi szabályok nem változtak. Erre tekintettel az eljárást a Pp. 259. §-ának (3) bekezdése, valamint a 176. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján meg kell szüntetni, hiszen a jogvitát jogerős fizetési meghagyás zárta le, amelynek következményeit a per bármely szakaszában hivatalból le kell vonni. Éppen ezért e körben nem köti az ítéltáblát a Debreceni Törvényszék végzése, ahhoz ugyanis nem fűződik jogerő.

[8] A felperes a másodlagos fellebbezési kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének kereset szerinti megváltoztatását kérte. Arra hivatkozott, hogy a megítélt sérelemdíj nem áll arányban azzal az immateriális sérelemmel, amely őt abból eredően érte, hogy az alperes 115 napon keresztül nem biztosította számára a megfelelő mozgásteret, sőt: 42 napig csupán 1,75 m² mozgásteret hagyott neki. Mindez ugyanis csupán napi 1861 Ft sérelemdíjat jelent, amely nem alkalmas sem a kárpótlásra, sem pedig az alperes további jogsértésektől való visszatartására.

[9] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.

[10] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek során nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait (Pp. 370. §-ának (1) bekezdése), olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt (Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései). Ezért kizárólag abban foglalt állást, hogy az eljárást – a fellebbezésben hivatkozott okból – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett meg kell-e szüntetni, és ha nem, fel kell-e emelni az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíjat a felperes által követelt összegre. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[11] Ahogy azt az elsőfokú ítélet is helyesen tartalmazza: a Debreceni Törvényszék 3.Pkf.20.431/2021/2. számú végzése jogerősen eldöntötte azt a kérdést, hogy az alperes ellentmondása elkésett-e, és a pert megelőző fizetési meghagyás jogerőre emelkedett-e. Ezért ezt a végzést a fizetési meghagyásos eljárás perré alakulása után folytatódó eljárásban már nem lehet vitássá tenni. Erre tekintettel a felperes alap nélkül hivatkozott arra, hogy a végzés téves, mert az ellentmondás elkésett, így a fizetési meghagyás jogerőssé vált. Mivel pedig a fizetési meghagyás – a Debreceni Törvényszék 3.Pkf.20.431/2021/2. számú jogerős végzése folytán – nem emelkedett jogerőre, az ítéltábla az eljárást a Pp. 379. §-a, 259. §-ának (3) bekezdése, valamint a 176. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján – az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett – nem szüntethette meg, így az elsődleges fellebbezési kérelem nem foghatott helyt.

[12] Nem volt indokolt az elsőfokú ítéletben foglalt sérelemdíj felemelése sem. Az elsőfokú bíróság hiánytalanul számba vette és kellő súllyal értékelte ugyanis azokat a köztudomású nem vagyoni hátrányokat, amelyeket a felperes azért szenvedett el, mert az alperes 115 napon keresztül nem biztosított számára megfelelő mozgásteret. Ennek során nem hagyta figyelmen kívül azt sem, hogy a felperes ezen időszakból 42 napig csupán 1,75 m² mozgástérrel rendelkezett. Ezekkel a köztudomású immateriális sérelmekkel az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj arányban áll, további nem vagyoni hátrányokat pedig a felperes nem igazolt. A sérelemdíj – az elsőfokú bíróság által felsorolt eseti döntések tükrében – igazodik a hasonló ügyekben kialakult bírói gyakorlathoz is, így eleget tesz az egységes elbírálás követelményének, azaz annak a jogos társadalmi elvárásnak, hogy a hasonló ár- és értékviszonyok között bekövetkezett immateriális sérelmekért nagyságrendileg hasonló mértékű sérelemdíj kerüljön megállapításra. Ennek tükrében alap nélkül állította a felperes azt is, hogy a megítélt sérelemdíjnak nincs visszatartó hatása, a bírói gyakorlatnak megfelelő mértékben megállapított sérelemdíj ugyanis nem minősíthető bagatell összegnek. Mindezekre tekintettel nem foghatott helyt a felperes másodlagos fellebbezési kérelme sem.

[13] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése és 386. §-ának (4) bekezdése alapján – annak helyes indokaira visszautalással – helybenhagyta.

[14] A másodfokú eljárás során a felperes pervesztes lett, ezért viseli a saját perköltségét, és – a költségmentességétől függetlenül – köteles az alperes által felszámított másodfokú perköltség megtérítésére (Pp. 83. §-ának (1) bekezdése), amely az alperes jogi képviselőjének munkadíjából áll. Ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) és (6) bekezdései alapján 30 000 Ft-ban állapította meg, figyelembe vette ugyanis, hogy az alperes jogi képviselője csupán egy rövid fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben megismételte az elsőfokú eljárás során előadott érveit, így az általa kifejtett tevékenységgel ez a díjazás állt arányban. Erre – a jogi képviselő alanyi adómentessége folytán – általános forgalmi adót nem kellett felszámítani.

[15] A pervesztes, de költségmentes felperes helyett az állam viseli a le nem rótt fellebbezési illetéket (Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései).

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró